

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—
Poštno-čkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratov: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 120.

Volitve v Nemčiji.

Celjski nemški list »Deutsche Zeitung«, ki pojmuje svojo nalogo kot glasilo nemške manjšine v dravski banovini tako, da brani hitlerizem v Jugoslaviji, je povodom volitev v Nemčiji objavil članek svojega narodno-socialističnega sodelavca v Nemčiji. V tem članku napoveduje s poudarkom dopisnik to-le: »Svetovnopolični pomen teh volitev in zlasti z njimi združenega ljudskega glasovanja je v tem, da se jasno pokaže, da novi močje v Nemčiji niso ustanovili režima sile, marveč da so v resnici zastopniki celokupnega nemškega naroda.«

Narodno-socialistični dopisnik celjskega nemškega narodno-socialističnega lista razkriva namen, ki so ga hoteli doseči narodno-socialistični poglavarji z volitvami 12. novembra, in ta namen je: prevara sveta. Volitve naj svetu pokažejo kot resnico to-le laž: Narodno-socialistični režim ni režim sile in nasilja, marveč vlada pravice in ljudske volje. Izven Nemčije veruje to laž samo kak narodno-socialistično navdušen in zanesen hitlerjevec v Avstriji ali pa v okrilju nemških narodnih manjšin po tistih državah, kjer se takšne manjšine nahajajo.

S smotrom prevare sveta so nedeljske volitve bile inscenirane. Ko je Nemčija 14. oktobra izstopila iz Zveze narodov, je nemška vlada razpustila parlament ter razpisala volitve. Volilcem in volilkam je predložila vprašanje: »Nemški moč, nemška žena! Ali odobravaš to (zunanjo) politiko nemške vlade ter si pripravljen, da jo proglašiš kot izraz svojega lastnega prepričanja in svoje lastne volje?« Ako bi Hitler s svojimi kompanjoni hotel dobiti od ljudstva samo le potrjenje svoje zunanje politike, zlasti kar se tiče izstopa Nemčije iz razorožitvene konference in Zveze narodov, bi to vprašanje zadostovalo. Toda narodno-socialistični voditelji so hoteli dobiti od ljudstva tudi potrdilo za svojo notranjo politiko in zato so volilcem še predložili drugo vprašanje: »Ali si zadovoljen z narodno-socialistično notranjo politiko, z go-

spodarsko, davčno in socialno politiko Hitlerjevo?« Računali so tako: Kdor bo potrdil zunanjo politiko narodnih socialistov (in kdo bi se pri sedanjem terorju upal ne potrditi?!), bo hočeš-nočeš tudi moral pritrditi notranji politiki.

Ves svet ve, da se je preteklo nedeljo vršila v Nemčiji velika volilska komedija. Predložena je bila edinstvena kandidatska lista s Hitlerjem na čelu in s 686 imeni. Agitirala je z vsem svojim strankarskim in vladnim aparatom samo narodno-socialistična stranka, ker drugih strank v Nemčiji sedaj ni. Nemški volilec sploh ni mogel »voliti«, to je, izbirati med to ali drugo listo, med to ali drugo politiko. Moral je »glasovati« za to, kar mu je bilo predloženo. Hitler je v svoji knjigi »Moj boj« na strani 412 zapisal o parlamentarnih volitvah to sodbo: »Spričo granitne nemčnosti sedanjega človeštva se ni treba čuditi o uspehu volitev. Pod vodstvom svojih časnikov in omamljena od novega, zapeljivega programa se meščanska in proletarska glasovalna žival (Stimmvieh) vrne v skupen hlev in voli svoje stare goljufe.«

Stimmvieh — to je Hitlerjev izraz za volilca. V nedeljo je nemški volilec bil v resnici Stimmvieh, kakor še nikdar poprej. Da je ta Stimmvieh šel na volišče ter glasoval za zaukazani vprašnji, je skrbela ogromna agitacija, o kateri piše dopisnik celjske »Deutsche Zeitung« tako: »Ves ogromni aparat bojnih čet zoper boljševizem, napadalnih oddelkov je pritegnjen, da pomaga stvari do zmage. Lepaki in letaki v milijonskih iztisih se delijo med ljudstvo, radio in kino morata tudi služiti tej stvari.« Kogar ni prignala agitacija na volišče, pa ga je nagnala sila. Saj so narodno-socialistični poglavarji izdali geslo: »Kdor ne gre glasovat, je veleizdajalec ter bo kot tak dejansko smatran. Kdor glasuje proti vladi, je veleizdajalec ter bo kot tak kaznovan.« — Kdor pa ima izbirati med voliščem ter kaznilnim taboriščem, gre rajši na volišče.

bodo, enakopravnost in pravice katolicizma sijajne borbe ter jih zmagovito izvojevali.

Hitler je razpustil katoliški centrum, s katerim je padla najmočnejša trdnjava katoliške vere in cerkve v Nemčiji. Ni se zamen imenoval centrum trdnjave. Sedaj ko ga katoličani nimajo več, spoznavajo vedno bolj, da je bil za nje nenadomestljiv branik. V konkordatu, ki ga je Hitler sklenil z rimskim papežem, so sicer zajamčene svoboščine in pravice katoliške cerkve. Toda konkordat, ki se ne izvaja, ostane mrtva črka. Če pa se izvaja napak, je cerkev bolj škodljiv nego koristen. In tako se izvaja konkordat v državah, kjer vladata fašistične diktature.

Temu pojavu se ni čuditi. Fašistične in nacionalistične diktature so ukinile ali potisnile povse ob stran parlament in njegovo kontrolo. Vladajo tako, kakor hočejo diktatorji in njihovi pomagači. Kako se izvršuje pod takšnimi vladami konkordat in njegove določbe, dokazuje italijanski fašizem. Da ne omenjamo drugih točk, opozarjamo le samo na določbe konkordata o zaščiti narodnih manjšin in njihovega jezika v cerkvi. Žalostni položaj Slovencev in Hrvatov v Italiji dokazuje, kako italijanski fašizem spoštuje in izvršuje določila konkordata. Že vnaprej se je lahko pričakovalo, da tudi nemški narodni socializem ne bo skazoval večjega spoštovanja ne črki in ne duhu konkordata.

Kar se je pričakovalo s strahom, se je uresničilo. Od dne do dne se množijo slučajji, ki dokazujejo, da nemška Hitlerjeva oblastva izvajajo konkordat baš v nasprotnem smislu, nego je bil mišljen. Predstavniki teh oblasti so po ogromni večini protestantje, in to dostikrat prav zagrizeni protestantje. To velja še posebno za Bavarsko, ki je katoliška. Protestantizem je, ki narekuje duha nemškemu narodnemu socializmu. To je duh, ki je katolicizmu direktno nasproten. Idejni voditelji nemškega narodnega socializma se navdušujejo za versko skupnost brez verskih resnic ter za svetost nemškega plemena; priporočajo prelom s svetovnim krščanstvom, češ, da je povsod enako; zahtevajo ukinitve stare zaveze in odstranitev vseh židovskih sestavnih delov krščanstva; proglašajo bogokletno Hitlerja za odrešenika nemškega naroda.

S takim duhom prešinjena oblastva izvajajo konkordat. Naravno je, da je izvajanje popolnoma v skladu z duhom. Kako težak je in resen položaj, spričuje potovanje voditeljev nemških

Položaj nemškega katolicizma po konkordatu.

Položaj katoličanov v Nemčiji ni zviden. Po številu tvorijo katoličani v Nemčiji manjšino, ki pa je v prejšnji državi z izvrstno organizacijo nadomestila to, kar je manjkalo po številu.

Zlasti politična organizacija nemških katoličanov — centrum je bila najmočnejša bramba nemškega katolicizma. Parlament je bil tisto torišče, kjer so organizirani katoličani vojevali za svo-